

Wielkopolski Konkurs Geograficzny

dla gimnazjalistów
Etap wojewódzki – 4 marzec 2011 r.

Drogi Młody Geografie !!!

1. Gratulujemy, zakwalifikowałeś się do ostatniego etapu Wojewódzkiego Konkursu Geograficznego.
2. Zestaw składa się z trzech części (razem 22 zadania):
 - I część – zadania zamknięte – 15 punktów
 - II część – zadania otwarte – 25 punktów
 - III część – zadanie z mapą Polski – 10 punktów
3. Za poprawne rozwiązanie wszystkich możesz uzyskać maksymalnie 50 punktów.
4. Aby zostać laureatem Wojewódzkiego Konkursu Geograficznego, musisz zdobyć **42 punktów**.
5. **Rozwiązania zadań zamkniętych (od 1 do 15) wpisz w przygotowanej tabeli, znajdującej się na końcu I części testu.**
6. Staraj się nie popełnić błędów przy zaznaczaniu odpowiedzi, ale jeśli się pomylisz, **błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz inną odpowiedź.**
7. W zadaniach otwartych wpisz lub zakresł prawidłową odpowiedź.
8. Nie używaj korektora oraz czerwonego koloru długopisu.
9. Podczas pracy nie korzystaj z kalkulatora.
10. Na rozwiązanie wszystkich zadań masz **120 minut**.
11. Pracuj samodzielnie!

Życzymy powodzenia!!!

Kod ucznia (wypełnia uczeń)

(wypełnia Komisja Konkursowa)

Imię i nazwisko

Szkoła

Opiekun

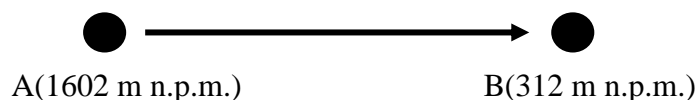
Ilość uzyskanych punktów

Część I	Część II	Część III	Razem

Część I

Tylko jedna odpowiedź jest prawidłowa!

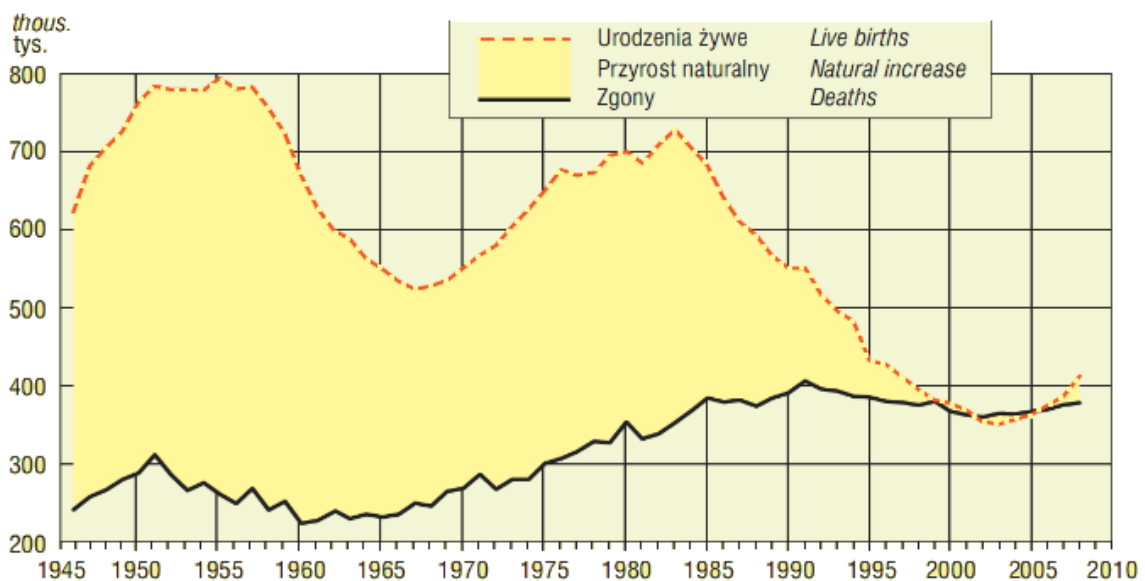
1. Punkty A – Śnieżka (1602 m n.p.m.) i B – Dylewska Góra (312 m n.p.m.) znajdują się na terenie Polski. Wybierz odpowiedź, która w najwłaściwszy sposób określa wzajemne położenie tych punktów:

- a. N – S
b. SW – NE
c. NE – SW
d. S - N
2. Wskaż zdanie, które w najtrafniejszy sposób charakteryzuje klimat Polski:
- a. roczne amplitudy temperatury maleją ze wschodu na zachód,
b. Wyż Islandzki ma istotny wpływ na klimat Polski,
c. przebieg zachmurzenia w Polsce jest typowy dla klimatu morskiego,
d. podobny udział w kształtowaniu pogody w Polsce w ciągu roku mają masy powietrza polarno-morskiego i zwrotnikowo-morskiego.
3. Najdłuższe dni w okresie letnim występują w Polsce na jej krańcach:
- a. południowych
b. wschodnich
c. zachodnich
d. północnych
4. Zaznacz zestaw, w którym znajdują się parki narodowe Polski położone w pasie Nizin Środkowopolskich:
- a. Drawieński, Kampinoski, Narwiański,
b. Wielkopolski, Ujście Warty, Wigierski,
c. Białowiecki, Kampinoski, Poleski,
d. Wielkopolski, Borów Tucholskich, Białowiecki
5. Wśród występujących na terenie Polski wód mineralnych znajdują się wody wodorowęglanowe (szczawy). Wskaż region Polski, gdzie występują w dużych ilościach:
- a. Karpaty i Sudety
b. Sudety
c. Kujawy
d. Karpaty, Pojezierze Mazurskie

6. Najdłuższy okres wegetacji występuje na terenie:
- Niziny Podlaskiej
 - Niziny Śląskiej
 - Żuław Wiślanych
 - Wyżyny Lubelskiej
7. Wykres przedstawia wartość współczynnika urodzeń i współczynnika zgonów. Przeanalizuj wykres i wybierz prawidłowe stwierdzenie:

RUCH NATURALNY LUDNOŚCI
VITAL STATISTICS OF POPULATION

Rocznik Statystyczny 2009

- od połowy lat 80-tych maleje wartość współczynnika zgonów, a wartość współczynnika urodzeń rośnie,
 - w latach 1970-1975 zanotowano spadek wartości współczynnika urodzeń i współczynnika zgonów,
 - najwyższe wartości współczynnika przyrostu naturalnego zanotowano w latach 1955-1967,
 - w roku 2003 zanotowano ujemną wartość współczynnika przyrostu naturalnego
8. Wybierz zestaw, w którym wymieniono rzeki wyznaczające naturalną granicę Polski:
- Odra, Warta, Olza,
 - Bug, Nysa Łużycka, Warta,
 - Nysa Łużycka, Bug, Dunajec,
 - Olza, Nysa Kłodzka, Odra

9. Słupca, Międzychód, Złotów, Rawicz to miasta powiatowe znajdujące się w województwie:

- a. Dolnośląskim
- b. Wielkopolskim
- c. Lubuskim
- d. Pomorskim

10. Czas letni w Polsce trwa:

- a. 7 miesięcy,
- b. 9 miesięcy,
- c. 5 miesięcy,
- d. 8 miesięcy

11. Rolnictwo polskie w stosunku do rolnictwa Europy Zachodniej charakteryzuje się:

- a. wyższym: udziałem zatrudnienia w rolnictwie, zużyciem nawozów sztucznych, poziomem wykształcenia rolników,
- b. niższym: udziałem zatrudnienia w rolnictwie, poziomem wykształcenia rolników, poziomem towarowości produkcji rolnej,
- c. wyższym: poziomem wykształcenia rolników, zużyciem nawozów sztucznych, poziomem towarowości produkcji rolnej,
- d. niższym: poziomem wykształcenia rolników, zużyciem nawozów sztucznych, poziomem towarowości produkcji rolnej.

12. Roślinami przemysłowymi uprawianymi w Polsce są:

- a. owies, ziemniaki
- b. buraki pastewne, tytoń
- c. rzepak, buraki cukrowe
- d. proso, chmiel

13. Dopasuj do podanych miast ich funkcje:

Miasta		Dominujące funkcje miast
I	- Gdynia	1 – miasto przemysłowe
II	- Katowice	2 – miasto portowe
III	- Krynica	3 – miasto - ośrodek naukowo-kulturalny
IV	- Kraków	4 – miasto uzdrowiskowe

- a. I-1; II-2; III-3; IV-4;
- b. I-2; II-1; III -4; IV-3;
- c. I-3, II-4; III-2; IV-1;
- d. I-4; II-3; III-1; IV-2;

14. Pakt Północnoatlantycki (NATO) jest organizacją o charakterze polityczno – wojskowym z siedzibą w Brukseli i skupia 19 państw członkowskich. Polska:

- a. została przyjęta do NATO w 1999 roku,
- b. nie jest członkiem NATO,
- c. jest członkiem NATO od 1981 roku,
- d. stara się o przyjęcie do NATO.

15. W Polsce wybrane obiekty (zabytki, miasta) wpisano na listę Światowego Dziedzictwa Kultury UNESCO. Wybierz zestaw, w którym wszystkie obiekty są na wyżej wymienionej liście:

- a. Stare Miasto w Toruniu, twierdza i mury obronne w Kłodzku, Rynek Starego Miasta w Poznaniu;
- b. Zamek Krzyżacki w Malborku, Stare Miasto w Zamościu, Nazistowski Niemiecki Obóz Koncentracyjny i Zagłady Auschwitz-Birkenau;
- c. Kopalnia Soli w Wieliczce, Stare Miasto w Warszawie, moło w Sopocie
- d. Puszcza Białowieska, Stare Miasto w Zamościu, Stare Miasto we Wrocławiu

Tabela do wpisania prawidłowych odpowiedzi

Nr. zad.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
Odp.															

II Część

Przy każdym pytaniu jest podana ilość możliwych punktów do zdobycia.

16. Na podstawie przeczytanego tekstu i wiedzy własnej odpowiedz na pytania.

Budowa zbiornika Świnna Poręba

Zbiornik jest zlokalizowany we wschodniej części Beskidu Małego w zlewni górnej Wisły na rzece Skawie, pomiędzy Wadowicami a Suchą Beskidzką. Zbiornik usytuowany będzie na rzece Skawie, na terenach gmin Mucharz, Stryków i Zembrzyce, od Świnnej Poręby poprzez Mucharz po Tarnawę Dolną. Jego wody rozleją się u stóp otaczających rzekę Skawę szczytów: Jaroszewickiej Góry, Upaliska, Kurczyny i Starowidza. Zbiornik w Świnnej Porębie ma mieć charakter wielofunkcyjny. Będzie stanowić jedno ze źródeł zaopatrzenia w wodę Śląska (takie było pierwotne założenie). Retencja wody w Świnnej Porębie ma niebagatelne znaczenie także dla ochrony Krakowa przed powodzią, nie wspominając o pozostałych miejscowościach, które znajdują się poniżej zbiornika. Zbiornik może zmniejszyć falę powodziową, jaka dociera do Krakowa o 40 do 60cm.

Skawa jest jedynym z większych karpaccich dopływów Wisły, na którym nie wybudowano dotychczas zbiornika retencyjnego, pozwalającego na redukcję fal powodziowych w dolinie rzeki poniżej zapory. Dominujące w tym rejonie Małopolski wezbrania letnie Małej Wisły, Soły i Skawy kumulują się, stwarzając każdorazowo zagrożenie zalaniem m. in. części Krakowa. Istniejące zabezpieczenia przeciwpowodziowe w mieście nie zapewniają wymaganego stopnia ochrony, a ze względów technicznych, architektonicznych i krajobrazowych nie ma możliwości podwyższania obwałowań do wysokości nakazanej obowiązującymi przepisami. Są to tereny, dla których zagrożenie powodziowe oceniane jest jako bardzo wysokie. Oznacza to, że zbiornik wodny Świnna Poręba zredukowałby wszystkie te fale do poziomu przepływu nieszkodliwego w korycie Skawy.

Napełnienie zbiornika stanie się impulsem do rozwoju gospodarczego gmin przyległych do zbiornika oraz regionu. Nastąpi rozwój sektora usług turystycznych, a co za tym idzie powstaną nowe miejsca pracy. www.beskidmaly.pl/swinna_art.php

Pytania

1. Podaj co najmniej **trzy funkcje** sztucznych zbiorników wodnych budowanych na rzekach.

.....
.....
.....

(0-3 p)

2. Wymień rodzaje powodzi mogące wystąpić na terenie Polski.

.....
.....

(0-1 p)

3. Podaj **trzy sposoby** zapobiegania skutkom powodzi.

.....
.....

(0-3 p)

17. Do podanych rzek przyporządkuj sztuczny zbiornik wodny, który na niej występuje.
Rozwiązanie zapisz w tabeli.

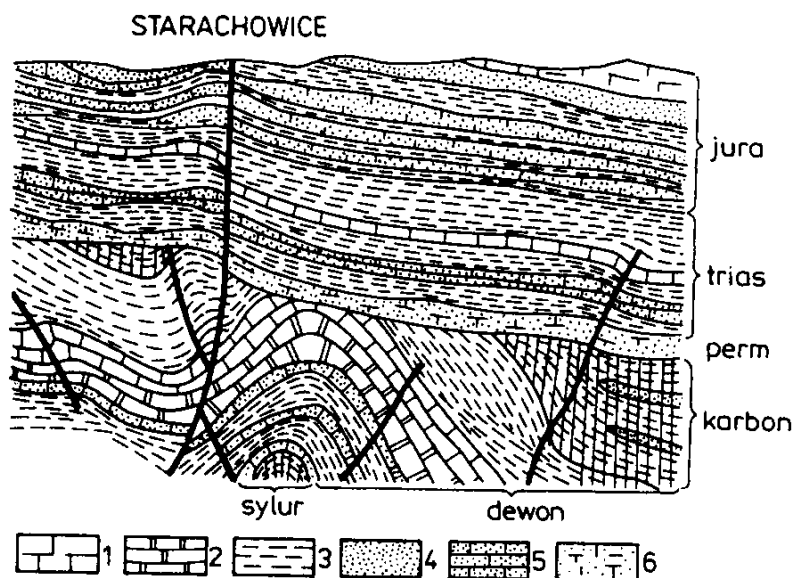
A	Warta
B	Pilica
C	Nysa Kłodzka
D	Dunajec
E	Brda

1	Jeziro Otmuchowskie
2	Jeziro Koronowskie
3	Jeziro Porajskie
4	Jeziro Sulejowskie
5	Jeziro Czorsztyńskie
6	Jeziro Solińskie

A	B	C	D	E
.....

(0-5 p)

18. Po przeanalizowaniu przekroju geologicznego odpowiedz na pytania:

1 – wapień, 2 – dolomity, 3 – łupki, 4 – piaski, 5 – piaskowce,
6 – zlepieńce

J. Kop, M. Kucharska, E. Szkurlat – Geografia. Zadania i testy, Wyd. Szkolne PWN, 1998

A. Podaj nazwę okresu, z którego pochodzą najstarsze skały.

.....
.....

(0-1 p)

B. O jakim wydarzeniu geologicznym świadczy występowanie wapieni?

.....
.....

(0-1 p)

C. Który z elementów przekroju geologicznego świadczy o ruchach skorupy ziemskiej?

.....
.....

(0-1 p)

19. Ułóż w ciąg wydarzenia geologiczne (**od najstarszego do najmłodszego**) mające miejsce na terenie Polski. Rozwiązanie wpisz do schematu.

A - powstanie wapieni na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej

B – pierwsza sfałdowanie i wypiętrzenie Sudetów

C – sfałdowanie skał fliszowych i wypiętrzenie Karpat

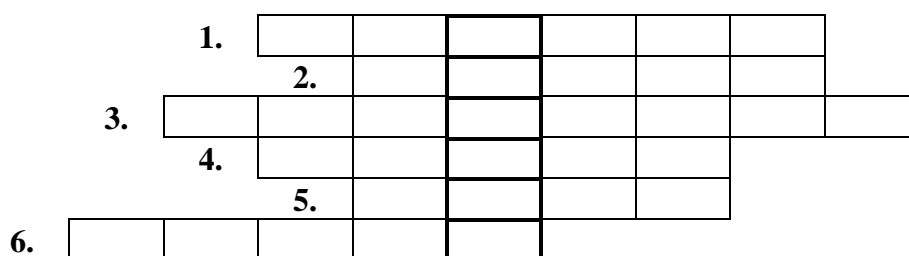
D – ukształtowanie się pradolin np.: Toruńsko- Eberswaldzkiej lub Warszawsko-Berlińskiej

E - powstanie soli kamiennej na Kujawach

(0-3 p)

20. Hasło rozwiązanej krzyżówki będzie tematem przewodnim następnego pytania.

1. Największe powierzchniowo jezioro przybrzeżne w Polsce.
2. Najdłuższy dopływ Odry.
3. Szczyt – jeden z krańcowych punktów Polski.
4. W tych górach znajdują się Przełęcz Liliowe, Zawrat, Orla Perć, Dolina Kościeliska
5. Pełna nazwa rzeki?..... Kłodzka,?..... Łużycka.
6. Trzecie z miast trójkąta wydobywania węgla brunatnego **Konin – Koło -?.....**

(0-6 p)

21. Zbiornik morski, będący rozwiązaniem krzyżówki z **zadania 20** to

(0-1 p)

Część III

22. Zadanie z mapą – rozpoznaj miasta wzdłuż „lotnicznej pętli” nad Polską i wpisz ich nazwy w odpowiednie miejsce na mapie.

(0-10 p)

1. Miasto z portem, który otwarto 13 sierpnia 1923 r.
2. Miasto leżące na granicy Żuław Wiślanych oraz wzniesienia Milejewska Góra. Znajduje się tutaj port z morskim przejściem granicznym.
3. Miasto położone na południu Warmii z gotyckim zamkiem kapituły warmińskiej z XIV wieku, którego administratorem w latach 1516-1521 był Mikołaj Kopernik.
4. Małe miasteczko leżące w pobliżu granicy Polski z Białorusią dające nazwę parkowi narodowemu występującemu na tym obszarze.
5. Miasto położone nad Bystrzycą, znajdują się tam dwa uniwersytety – katolicki i świecki.
6. Miasto położone nad rzeką Wisłoką, będące stolicą Województwa Podkarpackiego.
7. Dzielnica Kazimierz z Synagogą Remuh i Tempel to w ostatnich latach wizytówka tego miasta.
8. Miasto dwuczłonowej nazwie będące portem i stocznia śródlądową u ujścia Kanalu Gliwickiego do Odry.
9. Miasto – siedziba Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego.
10. Miasto będące awanportem Szczecina.

